

Lausuntopyyntö

09.03.2026

VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislaki sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislaki sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Yhdyskuntarakentamislain valmistelun tarkoituksena on uudistaa säännökset, jotka koskevat kuntien katujen ja muiden yleisten alueiden suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa, teknisten verkkojen sijoittamista kuntien yleisille alueille, katutöiden ohjaamista sekä hulevesiä koko rakennetussa ympäristössä. Säännökset sisältyvät nykyiseen alueidenkäyttölakiin (132/1999, ent. maankäyttö- ja rakennuslaki), lakiin kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978; kunnossapitolaki) sekä maankäyttö- ja rakennusasetukseen (895/1999).

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus käynnistyi vuonna 2018. Uudistuksessa MRL korvataan neljällä uudella lailla: rakentamislaki, alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki. Lisäksi kunnossapitolaki tuodaan osaksi yhdyskuntarakentamislakia.

Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. MRL:n jäljelle jääneen osan nimi muutettiin alueidenkäyttölaki. Valmisteilla on uusi alueidenkäyttölaki, joka sisältää valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kaavoitusjärjestelmän ja merialuesuunnittelun. Hallituksen esitys uudesta alueidenkäyttölaki on tarkoitus antaa eduskunnalle kevään 2026 aikana.

Muut osat uudistettavasta kokonaisuudesta sisältyvät yhdyskuntakehittämislakiin ja yhdyskuntarakentamislakiin ja niitä on valmisteltu yhtäaikaisesti. Valmistelua varten asetettiin työryhmä, jonka toimikausi oli 1.12.2023-30.9.2025.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on valmistella ehdotus uudeksi yhdyskuntarakentamislaki. Lakiin liittyvät erityisesti ne tavoitteet, jotka on kirjattu Petteri Orpon hallitusohjelman lukuun 6.5 *Toimivat asuntomarkkinat ja sujuva liikenne*. Hallitusohjelman mukaisesti hankkeessa päivitetään kunnossapitolainsäädäntö vastaamaan nykyisiä tarpeita.

Hallituksen esitys uudeksi laiksi on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyn 2026 aikana. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2028.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/36213/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/36213/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM074:00/2023 ja YM047:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 4.5.2026 (lausuntoaika 9.3.-4.5.2026).

Valmistelijat

Erytisiantuntija Taru Sihvonen, taru.sihvonen@gov.fi, 0295 250 335
Erytisiantuntija Jaakko Rastas, jaakko.rastas@gov.fi, 0295 250 217

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM074:00/2023> - Lagen om samhällsbyggande och lagen om samhällsutveckling i projektportalen.

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM057:00/2023> - Lagen om områdesanvändning i projektportalen.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8> - Vahva ja välittävä Suomi - Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-795-9> - Ett starkt och engagerat Finland - Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering.

<https://ym.fi/alueidenkayton-lainsaadannon-uudistus> - Miljöministeriets webbsida om reformen av lagstiftningen om områdesanvändning.

Liitteet:

HE-luonnos-yhdyskuntarakentamislaki-9.3.2026.pdf

RP-utkast-lag-om-samhällsbyggande-9.3.2026.pdf

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Åbo Akademi Novia
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Ahvenanmaan kärjäoikeus
Ahvenanmaan maakuntahallitus
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Alvar Aalto museo
Arkkitehtuuri- ja designmuseum
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Autismiliitto
Autoliitto
BuildingSMART Finland
Centria-ammattikorkeakoulu Oy
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Digi ja väestötietovirasto DVV
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta